

Eva Stehlíková / Denisa Václavová, Tomáš Žižka a kol. Site Specific

Z hlediska bibliografického představuje tento titul opravdu oříšek. Denisa Václavová a Tomáš Žižka jsou údajně autory koncepce, hutný „Úvod“ (s. 33–35) a cenné kalendárium „Data k projektu“ (s. 305–315) je dílem Jana Dvořáka, další stať nejsou v obsahu opatřeny jmény autora, takže až tam dojdeme, dozvíme se, že jednu z úvodních kapitol „Site specific – hledání jiného prostoru“ napsala Denisa Václavová (s. 35–47). Závěrečné kapitoly souhrnně nazvané „Na okraj tématu“ obsahují pak stať „Lokace“ (autor Ondřej David, s. 295–296), z *Literárních novin* 2006, č. 34 přetištěnou diskusi „Potřebuje divadlo diváka?“ (diskutujícími jsou Tomáš Žižka a Petr Macháček (s. 297–299) a konečně druhou stať Denisy Václavové „Poznámky o prostoru a místě“ (s. 301–303). V orientaci by pomohl jmenný rejstřík, ale asi jej tvůrci pokládali za zbytečný. Vždyť se všichni znají!

Jádrem sličné knihy čtvercového formátu (autorkou obálky i grafické úpravy je Markéta Kinterová) je popis a fotografická dokumentace pětadvaceti projektů typu, kterému se nyní říká Site specific a které byly realizovány mezi léty 1992 a 2008. Autoři nikterak nevysvětlují, proč ze všech aktivit vybrali právě tyto a zdá se, že tu (a někdy dokonce i v kalendáriu) mnohé akce chybějí. Kupodivu tu není ani zmínka o Farmě v jeskyni a její *Čekárně* inspirované konkrétním místem, železniční stanicí Žilina – Záriečie (zdá se snad Farma

v jeskyni příliš „kamenná“?). Nejsou tu ani nejmladší rebelanti jako např. Depresivní děti touží po penězích... Jistě by si speciální místo zasloužilo urbánní divadlo Petry Kandasové Ostrá tráva s představeními Médei a Maryčky Magdonové na ostravských haldách. Ale konec konců můžeme se uspokojit aspoň tím, že tu nalzáme opravdu sumu důležitých informací.

Autoři se znají k historii podobných aktivit, které vznikaly již dávno před r. 1989 jako explosionismus Boudníkův, happeningy Knížákovy a Brikciovy, landartové produkce a mnoho dalších včetně aktivit Divadla na provázku, Hadivadla aj. Z nich by bylo dobře podtrhnout ty, které měly skutečný ohlas a dopad, protože se zaměřily na vskutku podstatná témata (Terezín, Most – našťastí Jazzová sekce vydala katalogy). Co tu ovšem chybí, to je reflexe. S výjimkou sebeironického komentování Miloše Vojtěchovského, který poměrně nelítostně vidí „následky neprofesionality, improvizace“ a pohyb plasské utopie „na pomezí diletantismu“, je tu jen náznak ve zmíněné diskusi mezi Tomášem Žižkou a Petrem Macháčkem. A přece právě shromážděný materiál pokrývající pěknou řádku let už k reflexi vybízí. Nesmí to být ovšem sebeoslavné pajány, ale věcné zamyšlení nad možnostmi těchto akcí i nad jejich limity, v nichž se mísí sebezahleděnost tvůrců s jistým infantilismem, nedostatek tolerance k jiným kulturním projevům s manipulací divákem a malou profesionalitou tvůrců. Nicméně v tuto chvíli díky za to, co se tu nabízí.

VÁCLAVOVÁ, Denisa, ŽIŽKA, Tomáš a kol. *Site Specific*. Ed. Jan Dvořák. Praha: Pražská scéna, 2008.